

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 13. november 2023
(OR. en)

14512/23

COPS 542
POLMIL 301
ESPACE 84
CONOP 113
EUMC 473
EU-GNSS 20
TRANS 497
CSC 522
CSDP/PSDC 767
CFSP/PESC 1526

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	ST 14509/23 COPS 512 POLMIL 284 ESPACE 77 CONOP 102 EUMC 452 EU-GNSS 18 TRANS 454 CSC 501 CFSP/PESC 1447 CSDP/PSDC 730
Teema:	Nõukogu järeldused, milles käsitletakse ELi julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosestrateegiat

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused, milles käsitletakse ELi julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosestrateegiat, mille nõukogu kiitis heaks oma 13. novembri 2023. aasta istungil.

**Nõukogu järelused,
milles käsitletakse ELi julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosestrateegiat**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE:

- julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilist kompassi Euroopa Liidule, kes kaitseb oma kodanikke, väärtusi ja huve ning toetab rahvusvahelist rahu ja julgeolekut¹,
- nõukogu 23. mai 2023. aasta järeldusi kosmose õiglase ja kestliku kasutamise kohta²,
- nõukogu 10. juuni 2022. aasta järeldused ELi lähenemisviisi kohta kosmoseliikluse korraldamise suhtes³,
- nõukogu 23. mai 2022. aasta järeldusi Euroopa Liidu kübervaldkonna positsiooni arendamise kohta⁴,
- nõukogu 21. juuni 2022. aasta järeldusi, mis käsitlevad raamistikku ELi koordineeritud reageerimiseks hübriidkampaaniatele⁵,
- nõukogu 11. novembri 2020. aasta järeldusi „Tegevussuunad seoses Euroopa panusega ülemaailmse kosmosemajanduse peamiste põhimõtete kehtestamisse“⁶,

¹ 7371/22.

² 9675/23.

³ 10071/22.

⁴ 9364/22.

⁵ 10016/22.

⁶ 12851/20.

1. TUNNISTAB, et kosmosetehnoloogia, -andmed ja -teenused on muutunud Euroopa ühiskonna ja majanduse jaoks ning eurooplaste igapäevaelus asendamatuks ning et need on teadusuuringute, tehnoloogia arengu ja innovatsiooni liikumapanevaks jõuks, luues töövõimalusi ja majanduskasvu, suurendades Euroopa konkurentsivõimet, toetades rohe- ja digipööret, kaitstes ja turvates ELi ja selle kodanikke ning suurendades ELi vastupanuvõimet ja julgeolekut; seetõttu KINNITAB TAAS kosmose strateegilist olemust ja vajadust käsitleda eurooplastena selles valdkonnas praegu esinevaid ja tulevasi probleeme; RÕHUTAB ELi kui ülemaailmse kosmosejõu otsustavust reageerida nendele probleemidele viivitamatult ja pikaajaliselt;

2. KINNITAB TAAS, et kosmos on üleilmne ühisvara, mida kõik riigid võivad ilma igasuguse diskrimineerimiseta ning võrdsetel alustel ja kooskõlas rahvusvahelise õigusega vabalt uurida ja kasutada; KORDAB, et kosmose suhtes kohaldatakse rahvusvahelist õigust, eelkõige ÜRO põhikirja ja rahvusvahelist humanitaarõigust; ning TULETAB MEELDE, et avakosmoseleping, muud asjakohased kosmost käsitlevad ÜRO lepingud ja ÜRO raamistikus välja töötatud juhtpõhimõtted on kosmosealase üleilmse haldamise nurgakiviks ning oluliseks raamistikuks kosmose rahumeelsel uurimisel ja kasutamisel kõigi riikide hüvanguks, olenemata nende majanduse või teaduse arengutasemest; RÕHUTAB seetõttu, et on tähtis viia kosmosealaseid tegevusi läbi nendega kooskõlas; KUTSUB komisjoni ÜLES esitama kosmost käsitlevate ÜRO lepingute ja konventsioonide kohaseid õigusi ja kohustusi puudutava ELi nõusoleku õiguslike elementide ja tagajärgede analüüsi tulemused, kusjuures sellist nõusolekut oodatakse kõigilt peamistelt kosmosejõududelt, ning koostama vajaduse korral selleletemalise ettepaneku;

3. MÄRGIB, et kosmos on üha enam üle koormatud ja vaidlusi tekitav valdkond ning et reeglitel põhineva rahvusvahelise korra kehtivust on viimastel aastatel üha enam kahtluse alla seatud; RÕHUTAB, et vastutustundetu ja vaenulik käitumine kosmosevaldkonnas on viimastel aastatel intensiivistunud, suurendades ülekanduva mõju ohtu Euroopa kodanikele, organisatsioonidele, tööstusharudele ja ettevõtetele; KORDAB, et püststardiga satelliiditõrjeraketide purustavatel katsetustel on negatiivne mõju nii ohu tajumisele kui ka kosmoseprügi tekkele, mis võib takistada vaba juurdepääsu kosmosele; TULETAB MEELDE, et nii Venemaa viimasel püststardiga satelliiditõrjeraketi purustaval katsetusel 2021. aasta novembris, mis tekitas suure koguse kosmoseprügi, kui ka küberrünnakul ViaSati kosmosepõhise telekommunikatsioonitaristu vastu 2022. aasta veebruaris ühes Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja eskaleerumisega oli märkimisväärne ülekanduv mõju, mis näitab, et kosmosejulgeolek, kosmoseohutus ja kübervaldkond on omavahel tihedalt seotud; TOONITAB, et hirmutamist, destabiliseerimist ja majanduslikke häireid kombineerivate hübriidstrateegiate lahutamatuks osaks võivad olla ohud kosmosetaristule, -süsteemidele ja -teenustele, ning neil võivad olla ettenägematud tagajärjed paljudele kasutajatele; RÕHUTAB, et selline käitumine mõjutab ELi, selle liikmesriikide ja kodanike julgeolekut ja kaitset;

4. TUNNISTAB, et vastutustundetu ja vaenulik käitumine kosmoses, sealhulgas katsed häirida kosmosetaristut, -süsteeme ja -teenuseid, nendega manipuleerida ja neid rikkuda või hävitada, võivad takistada oluliste kosmoseteenuste osutamist; RÕHUTAB, et see võib kahjustada ELi, selle liikmesriikide ja kodanike ohutust ja julgeolekut ja liidu majanduslikku julgeolekut ning mõjutada olulisi teenuseid, sealhulgas demokraatlikke institutsioone ja protsesse toetavaid teenuseid, ning seada ohtu rahvusvahelise julgeoleku ja stabiilsuse;
5. TULETAB MEELDE, et kosmos on julgeoleku ja kaitse valdkonnas ELi tegevusvabaduse ja sõltumatu otsustamise jaoks määrava tähtsusega element; ning KORDAB, et kosmos, samuti nagu maa, meri, õhuruum ja kübervaldkond, on tähtis operatsioonide valdkond julgeoleku ja kaitse tagamiseks;
6. TOONITAB vajadust suurendada ELi kosmosevarade kerksust ning suutlikkust kiiresti avastada ja tuvastada vaenulik ja vastutustundetu käitumine ning reageerida proportsionaalselt, tõhusalt ja kindlalt, kasutades kõiki olemasolevaid ELi vahendeid, koordineerides tegevust ELi liikmesriikidega, järgides nende riiklikku pädevust ning tegutsedes kooskõlas teatavate liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripäraga;

7. TUNNISTAB, et on oluline arendada kahesuguse kasutusega kosmosesüsteeme ja -teenuseid, et võtta algusest peale võimalikult suurel määral arvesse julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kasutajate vajadusi, tagades samal ajal julgeoleku ja vastupidavuse vajaliku taseme ning säilitades liidu kosmoseprogrammi tsiviilotstarbelise olemuse; ning KORDAB kosmoseteenuste asjakohasust julgeoleku ja kaitse seisukohast ning vajadust toetada kasutuselevõttu kasutajate poolt; TOONITAB, et see aitaks edendada innovatsiooni ELis, tugevdada kosmosesektori konkurentsivõimet ja tõhustada koostööd liikmesriikide vahel;
8. RÕHUTAB, et kosmosejulgeolekut käsitlevate riiklike strateegiate, doktriinide ja poliitikate avaldamine on määrava tähtsusega tegevus läbipaistvuse ja usalduse suurendamisel, nagu on tunnistanud ÜRO, ning et see aitab selgitada kavatsusi ning näitab ELi ja selle liikmesriikide valmisolekut ohte ennetada ja neile reageerida;
9. TERVITAB sellega seoses ühisteatist „ELi julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosestrateegia“⁷; ON SEISUKOHAL, et see loob aluse, mis on vajalik kosmose strateegilise olemuse nõuetekohaseks käsitlemiseks; ning RÕHUTAB vajadust tagada liikmesriikide poolt käesolevates nõukogu järeldustes kokku lepitud meetmete õigeaegne rakendamine;

⁷ 7315/23.

I. KOSMOSEOHTUDE MÕISTMISE PARANDAMINE

10. KUTSUB kõrget esindajat ÜLES koostama koostöös liikmesriikidega ja nende eksperditeadmistele tuginedes iga-aastase kosmoseohtude salastatud analüüsi, milles keskendutakse kosmosevaldkonnas ELi ähvardavatele osalejatele; KUTSUB kõrget esindajat ÜLES jagama seda analüüsi ELi liikmesriikidega ja asjaomaste ELi sidusrühmadega teadmisvajaduse alusel; INNUSTAB komisjoni ning kosmosevaldkonna osalejaid avalikus ja erasektoris aitama kaasa kosmoseohtude mõistmisele oma kosmoseprogrammide julgeolekualase seire kaudu; KUTSUB ühtset luureandmete analüüsiüksust (SIAC) ÜLES võtma ELi ohuanalüüsi läbivaatamisel arvesse iga-aastast kosmoseohtude analüüsi;
11. sel eesmärgil INNUSTAB tugevdama kõrge esindaja alluvuses olevat SIACit ning liikmesriikide sõjalisi ja tsiviilluureteenistusi, et suurendada nende võimet mõista strateegiliselt kosmoseohtusid ja kosmosetõrjet, lisades need luurealaste nõuete hulka; VÄLJENDAB HEAMEELT ELi Satelliidikeskuse (ELi Satcen) panuse üle SIACi kui ELi olulise sõltumatu üksuse toetamisel georuumilise luure andmete kättesaadavake tegemise kaudu;

II. EL-I KOSMOSEVALDKONNA SÜSTEEMIDE JA TEENUSTE SUUREM KERKSUS JA PAREM KAITSE

12. TOONITAB, et on oluline veelgi tõsta kosmosesüsteemide ja -teenuste ning elutähtsate väärtusahelate kaitse ja kerksuse taset ELis ja selle liikmesriikides;

13. RÕHUTAB vajadust ühise ELi kerksusraamistiku järele, milles võetakse arvesse kosmosesektori ja selle tööstusbaasi eripära, kosmosetaristuid, -süsteeme ja -teenuseid mõjutavaid mitmemõõtmelisi julgeolekuohte ning vajadust vältida kosmoseteenuste ja -toodete ühtse turu killustumist, suurendades samal ajal ELi kosmosetööstuse ülemaailmset konkurentsivõimet; TUNNUSTAB komisjoni kavatsust esitada mõjuhinnangu ja sidusrühmadega konsulteerimise põhjal seadusandlik ettepanek (kosmoseküsimusi reguleeriv ELi õigusakt), mis on kohandatud kosmosesektori vajadustele ja milles käsitletakse kosmosetegevuse kerksuse, ohutuse ja kestlikkuse põhiaspekte, mis täiendaks küberturvalisuse 2. direktiivi ja elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi, aitaks kaasa ühiste standardite kindlaksmääramisele ja edendamisele ning edendaks vastutustundlikku käitumist kosmoses kooskõlas käimasolevate aruteludega ÜROs; TOETAB tihedat konsulteerimist liikmesriikidega ning TULETAB MEELDE vajadust täielikult austada nende pädevusi ja eesõigusi, sealhulgas oma riikliku julgeoleku kaitsmisel; TULETAB MEELDE, et julgeolekunõuete kindlaksmääramisel ja rakendamisel on vaja täielikult järgida proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse liikmesriikide tehnoloogilise võime alaseid eripärasid; TOONITAB Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Ameti (EUSPA) rolli ELi kosmoseprogrammi kosmosealase turvaseire struktuurina, RÕHUTAB selle määravat rolli ELi satelliitsüsteemide operatiivjulgeoleku tagamisel, aidates seeläbi kaasa ELi strateegilisele sõltumatusele, ning KUTSUB ÜLES EUSPA ja riiklike julgeolekualase seire keskuste tegevust paremini koordineerima;

14. TUNNISTAB, et on oluline suurendada ELi kosmosetööstuse teadlikkust ja kerksust, eriti kuna ELi ja selle liikmesriikide julgeolekule ja kaitsele kaasa aitavatest ettevõtjatest võivad saada potentsiaalsed vaenuliku tegevuse sihtmärgid; ning TERVITAB seetõttu komisjoni ettepanekut luua 2024. aastal EUSPA toel ELi kosmosealase teabe jagamise ja analüüsimise keskus (ISAC), et hõlbustada kerksusmeetmete alaste parimate tavade vahetamist, arendada julgeolekualaseid eksperditeadmisi ja suurendada ELi kosmosetööstuse, sealhulgas uute ettevõtjate („uus kosmosetööstus“) kerksust;
15. TUNNISTAB vajadust veelgi tugevdada ELi kosmosesektori tehnoloogilist suveräänsust ja konkurentsivõimet varustuskindluse ja kosmose puhul otsustava tähtsusega tehnoloogiale piiranguteta juurdepääsu kaudu, säilitades samal ajal vastastikku kasuliku koostöö sarnaselt meelestatud partneritega; RÕHUTAB kui tähtis on kõrge esindaja alluvusse kuuluv ühine rakkerühm, mis milles osalevad komisjon (keda toetab EUSPA), Euroopa Kosmoseagentuur ja Euroopa Kaitseagentuur (EDA); KUTSUB komisjoni ÜLES võtma kiibimääruses arvesse ELi kosmosesüsteemide vajadusi, seades eesmärgiks töötada välja komponendid, mille puhul on kindlaks tehtud kriitiline sõltuvus, ja toetada ELi tarneahelaid, mis on ELi kosmosemissioonide, eelkõige ELi kosmoseprogrammide jaoks määrava tähtsusega; VÕTAB TEADMISEKS välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute määruse käimasoleva läbivaatamise komisjoni poolt ja selle asjakohasuse välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute tegemisel, kui on tuvastatud ohud ELi ja/või liikmesriikide julgeolekuhuvidele;

16. TOONITAB kui tähtsad on teadus- ja innovatsioonitegevused, mille eesmärk on vähendada strateegilist sõltuvust tehnoloogiast, mis on ELis käimasolevate ja tulevaste kosmoseprojektide ning ELi kosmoseprogrammide jaoks määrava tähtsusega, ja mis samal ajal suurendavad ELi kosmosetööstuse üleilmset konkurentsivõimet; INNUSTAB komisjoni töötama tihedas koostöös liikmesriikide, ELi tööstuse ja teiste asjaomaste sidusrühmadega välja tulevase teadus- ja innovatsioonitegevuse tegevuskava;
17. TOONITAB vajadust kiirendada innovatsiooni kujunemisjärgus ja lõhkuva tehnoloogia puhul, nagu uus juurdepääs kosmosetehnoloogiale, hooldusteenused orbiidil, satelliitidevaheline side ja krüpteerimistehnoloogia;

III. REAGEERIMINE KOSMOSEOHTUDELE

18. RÕHUTAB, et kosmosejulgeoleku parandamine tugevdab ELi ja selle liikmesriikide julgeolekut; RÕHUTAB vajadust suurendada võimalust kasutada kõiki olemasolevaid vahendeid kosmoseohtude ennetamiseks, heidutamiseks ja vajaduse korral neile asjakohaselt reageerimiseks, käsitledes iga üksikjuhtu eraldi;

19. tuginedes viimaste aastate kogemustele, mis on saadud nõukogu 30. aprilli 2021. aasta otsuse (ÜVJP) 2021/698⁸ rakendamisel, KUTSUB kõrget esindajat ÜLES tugevdama kosmoseohtudele reageerimise struktuuri ning uurima täiendavaid lahendusi, nagu avaldused ning ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames võetavad ennetus-, stabiliseerimis- ja koostöömeetmed, sealhulgas vajaduse korral piiravad meetmed; KUTSUB sellega seoses kõrget esindajat ÜLES töötama koostöös komisjoniga suutlikkuse suurendamise aspektide osas ja liikmesriikidega välja meetmete kogumi ELi ühiseks reageerimiseks vastutustundetule ja vaenulikule käitumisele kosmosevaldkonnas, tehes tihedat koostööd liikmesriikidega, täiendades muudes strateegilistes valdkondades juba kehtestatud julgeolekuraamistikke, eelkõige küberdiplomaatia meetmete kogumit ja hübriidmeetmete kogumit, ning tuginedes nende meetmete kogumite loomisel saadud kogemustele;

⁸ Nõukogu 30. aprilli 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/698, mis käsitleb liidu julgeolekut mõjutada võivate liidu kosmoseprogrammi ja liidu turvalise ühenduse programmi raames kasutusele võetavate, toimivate ja kasutatavate süsteemide ja teenuste turvalisust ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/496/ÜVJP, mida on viimati muudetud nõukogu 14. märtsi 2023. aasta otsusega (ÜVJP) 2023/598, millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2021/698, et hõlmata sellega liidu turvalise ühenduse programm.

20. TULETAB MEELDE, et otsus omistada kosmoseohu põhjustamine konkreetsele kolmanda riigi osalejale on endiselt liikmesriikide suveräänne poliitiline otsus, mis põhineb mitmesugusel luureteabel ja teabel ning tehnilistel tõenditel, ning see tuleks teha iga üksikjuhtu eraldi käsitledes ja kooskõlas riigi vastutust käsitleva rahvusvahelise õigusega; TOONITAB vajadust tugevdada teabe jagamist ja koostööd liikmesriikide vahel ja Euroopa välisteenistusega, et oleks võimalik õigeaegselt saada asjakohast julgeolekualast teavet ja luureteavet, sealhulgas võimaluse korral määramise kohta, ning võimaldada seeläbi kiiret, tõhusat ja põhjendatud reageerimist kosmoseohtudele ja vaenulikule tegevusele kosmosevaldkonnas;
21. RÕHUTAB, et ELi ja liikmesriikide kosmosesüsteemide ja -teenuste kaitsmiseks ohtude eest peaks strateegilist luureteavet täiendama usaldusväärne, reageerimist võimaldav ja õigeaegne teave kosmosevaldkonnas aset leidnud julgeolekuga seotud sündmuste kohta; TOONITAB, et kõnealune kosmoseteadlikkuse alane teave on oluline, et toetada sellise otsuse tegemist, mis viib kosmoseohtudele ja vaenulikule tegevusele reageerimiseni; TULETAB MEELDE, et kosmoseteadlikkus on liikmesriikide suveräänne õigus ja suutlikkus, mis kujundatakse eri allikate põhjal, ning et vastava teabe jagamine sõltub liikmesriigi suveräänsest ja vabatahtlikust otsusest; KUTSUB kõrget esindajat, asjakohaste võimete ja vahenditega liikmesriike ning asjakohasel juhul komisjoni ÜLES määrama kindlaks sellise kosmoseteadlikkuse alase teabe jagamise ja kasutamise korra, et nõukogu saaks pidada teabepõhist arutelu konkreetsele kosmoseohule reageerimise üle;

22. KUTSUB liikmesriike ÜLES vajaduse korral tõhustama tsiviil-sõjalist koostööd kosmosejulgeoleku ja -kaitse alase koolituse ja õppuste valdkonnas ning suurendama Euroopa pädevust õppuste, kavandamise, plaanimise ja hindamise valdkonnas, kasutades ära liikmesriikide oskusi ja võimeid; tuginedes nõukogu otsuse (ÜVJP) 2021/698 rakendamise iga-aastasele hindamisele ning liikmesriikide ja partnerite korraldatud muudele kosmoseõppustele, KUTSUB kõrget esindajat ÜLES koostama mitmeaastase kava korrapärasteks kogukondadevahelisteks ja mitmetasandilisteks kosmosejulgeoleku ja -kaitse alasteks õppusteks, et katsetada ja arendada ELi reageerimist ulatuslikele kosmosejulgeoleku intsidentidele, milles osalevad nõukogu, komisjon ja asjaomased sidusrühmad, nagu EUSPA, ELi sõjaline staap ja ELi Satcen ning asjakohasel juhul asjaomased erasektori osalejad; KUTSUB kõrget esindajat ÜLES kaasama vajaduse korral nõukogu asjaomaseid töörühmi, sealhulgas ELi sõjalist komiteed; RÕHUTAB, et selline kosmoseõppuste programm peaks olema seotud ELi üldise õppuste poliitikaga ja sellele kaasa aitama;

23. RÕHUTAB kooskõlas strateegilise kompassiga vajadust investeerida rohkem vastastikusesse abisse, nagu on sätestatud ELi aluslepingutes (Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõige 7), kooskõlas rahvusvahelise õiguse asjakohaste põhimõtetega ning võttes arvesse teatavate liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära; TOONITAB, et rünnakud kosmosevaldkonnas võivad kujutada endast relvastatud agressiooni ühe või mitme liikmesriigi vastu nende territooriumil ja seega võivad need olla aluseks Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõike 7 rakendamisele; RÕHUTAB valmisoleku parandamise tähtsust; KUTSUB kõrget esindajat ÜLES jätkama käimasolevat tööd liikmesriikidega nimetatud artikli rakendamise alaste korrapärase õppuste kaudu erinevates strateegilistes valdkondades, käsitledes muu hulgas kosmosega seotud sündmusi, mis kujutavad endast relvastatud agressiooni ühe või mitme liikmesriigi vastu;

IV. KOSMOSE PAREM KASUTAMINE JULGEOLEKU- JA KAITSEOTSTARBEL

24. TULETAB MEELDE, et kosmos on sõjaliste missioonide ja operatsioonide jaoks määrava tähtsusega võimaldi ning üks operatsioonide valdkond lisaks maale, merele, õhuruumile ja kübervaldkonnale;

25. KORDAB vajadust integreerida kosmosemõõde täielikult ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) missioonide ja operatsioonide plaanimisse ja juhtimisse ning KUTSUB kõrget esindajat ÜLES töötama sel eesmärgil välja kontseptsioonid kosmose kasutamiseks ÜJKP operatiivtegevuses, tehes seda täielikus kooskõlas ELi pikaajalise rahvusvahelise kohustusega tugevdada kosmose julgeolekut, stabiilsust, ohutust ja kestlikkust ning ennetada võidurelvastumist kosmoses ja relvakonflikte kosmoses;
26. RÕHUTAB, et enamik kosmosealaseid võimeid on kaheksaühe kasutusega; TUNNISTAB vajadust kasutada valitsusasutustele suunatud teenuseid ELi tasandil, kaasa arvatud teenused julgeoleku ja kaitse valdkonnas, ja kasutada võimalust neid edasi arendada, dubleerimata olemasolevaid või kavandatavaid võimeid riigi tasandil ja austades täielikult liikmesriikide pädevust selles valdkonnas, säilitades seejuures ELi kosmoseprogrammide tsiviilkontrolli ja tsiviilotstarbelise olemuse ning prioriseerides samal ajal kõigi praeguse mitmeaastase finantsraamistiku kohaste ELi kosmoseprogrammide eesmärkide saavutamist;

27. KUTSUB komisjoni ÜLES võtma ELi kosmoseprogrammide arengus arvesse kosmose kasvavat rolli julgeolekus ja kaitses; sellega seoses INNUSTAB komisjoni veelgi suurendama koostööt ELi kosmoseprogrammide, Euroopa Kaitsefondi ja programmi „Euroopa horisont“ vahel; INNUSTAB komisjoni võtma tihedas koostöös liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmadega arvesse seotud julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kasutajate vajadusi, mis on seotud kosmosega; ning KUTSUB komisjoni ÜLES võtma võimalike uute ELi kosmosesüsteemide ja -teenuste kontseptsioonide ja kavandite puhul ning olemasolevate ELi kosmosesüsteemide ajakohastamisel arvesse vajalikke julgeoleku- ja kaitsevajadusi ning julgeoleku- ja kaitsenõudeid;
28. KUTSUB Euroopa Kaitseagentuuri ÜLES tegema kindlaks kosmosega seotud kaitsevajadused ja -nõuded, millele liikmesriigid on osutanud; ning INNUSTAB liikmesriike ja Euroopa Kaitseagentuuri kasutama võimearendusplaani läbivaatamisest tulenevat võimalust seada kõrged eesmärgid ühiste kosmosekaitsevõimete arendamiseks ELi tasandil;

29. TOONITAB, et ELi ja selle liikmesriikide sõltumatu otsustusprotsessi toetamisel on oluline roll ELi Satcenil, mis esindab Euroopa sõltumatut võimet pakkuda tooteid ja teenuseid, mis põhinevad asjakohaste kosmosevarade ja nendega seotud andmete kasutamisel; RÕHUTAB, et strateegilises kompassis nõutakse ELi Satceni tugevdamist, et suurendada ELi autonoomset georuumilise luureteabe kogumise võimet; TOONITAB, et keskuse sõltumatus sõltub satelliidifotode allikate ja nendega seotud andmete mitmekesisusest; VÄLJENDAB sellega seoses HEAMEELT selle üle, et allkirjastati ühine raamkokkulepe, mis käsitleb ELi Satceni juurdepääsu valitsusasutuste Maa seire kosmoseandmetele, ning kõigi asjakohaste käimasolevate ja tulevaste PESCO projektide üle, nagu valitsuse valduses oleva pildimaterjali ühiskeskus;

30. VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et peatselt hinnatakse võimalusi töötada välja võimalik uus valitsusasutustele suunatud ELi Maa seire teenus, mis täiendaks olemasolevaid ja kavandatavaid võimeid, vastaks kindlakstehtud vajadustele ning võtaks arvesse olemasolevaid algatusi Euroopa Kaitsefondi ja PESCO projektide raames, nagu Euroopa Kaitsefondi 2022. aasta projekt SPIDER ja valitsuse valduses oleva pildimaterjali ühiskeskus (Common Hub for Governmental Imagery – CoHGI); INNUSTAB komisjoni hindama tihedas koostöös liikmesriikidega pikaajalisi rakendamisvõimalusi, sealhulgas Maa seire tulevaste võimete potentsiaal ELis ning suurüürniku rolli uurimine, mis tuleneb andmete ja teenuste ostmisest, eelkõige ELi Satceni kaudu; TULETAB MEELDE, et liikmesriikidel peaks olema keskne roll sellise võimaliku teenuse juhtimisel nii selle määratlemisel kui ka rakendamisel, ning RÕHUTAB vajadust võtta arvesse ELi Satceni ja EUSPA eksperditeadmisi ja vastastikust täiendavust; VÕTAB TEADMISEKS komisjoni ettepaneku aidata kindlaks määrata asjakohane juhtimine „katseprojekti“ abil, mida testiti Copernicuse puhul 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku raames, ilma et see piiraks mis tahes otsuse tegemist tulevase mitmeaastase finantsraamistiku kohta, muu hulgas selleks, et tagada asjakohane julgeolekutase ja teha kindlaks asjakohased tehnoloogiad; RÕHUTAB vajadust austada Copernicuse tsiviilotstarbelist olemust ning säilitada selle praegune andme- ja teabepoliitika;

31. TOONITAB, et kosmoseteadlikkuse alase teabe esitamise eest vastutab liikmesriik; INNUSTAB arendama kosmoseteadlikkuse alase teabe jaoks vajalikke täiendavaid spetsiaalseid võimeid, nagu andurid, analüüsivõimed ja muud tehnoloogiad, võimaluse korral koostööd tehes, muu hulgas Euroopa Kaitsefondi rahalisel toetuse abil; VÕTAB TEADMISEKS komisjoni ettepaneku katseprojekti rakendamiseks tihedas koostöös kõrge esindaja ja liikmesriikidega, et uurida tulevast koostoimet ELi kosmose jälgimise ja seire (ELi SST) komponendiga; VÄLJENDAB HEAMEELT PESCO projektide üle, millega toetatakse kosmoseseireteadlikkuse alaste võimete võrgustike loomist ELi liikmesriikide seas (nt Euroopa sõjaline kosmoseseireteadlikkuse võrgustik (EU-SSA-N)); KORDAB oma toetust ELi SST võimete tugevdamisele;
32. RÕHUTAB, et kerkсед positsioneerimis-, navigeerimis- ja ajamääramisteenused, nagu Galileo avalik reguleeritud teenus (PRS), on sõjaliste osalejate jaoks olulised võimaldid; TUNNISTAB, et piiramatu ja katkematu juurdepääsu võimaldamine Galileo avalikule reguleeritud teenusele kogu maailmas tõhustab ELi positsioneerimis-, navigeerimis- ja ajamääramisvõimete julgeoleku- ja kaitsekomponenti; TOONITAB Galileo kui tsiviilkontrolli all oleva sõltumatu Euroopa globaalse satelliitnavigatsioonisüsteemi standardi edasiarendamise tähtsust, et sellel oleks teiste kasutusel olevate satelliitnavigatsioonisüsteemide hulgas hea positsioon;

33. VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et IRIS² kaudu arendatakse valitsusasutustest kasutajate jaoks turvalisi ja kerkseid sideteenuseid, ning INNUSTAB sellega seoses komisjoni uurima tihedas koostöös liikmesriikidega täiendavate teenuste võimalikku arendamist IRIS² raames, muu hulgas julgeoleku ja kaitse eesmärgil; TUNNUSTAB ESA panust, mis anti ESA vabatahtliku programmi kaudu, mis on seotud turvalise ühendusega, ja selle rolli, mis on kindlaks määratud määruses, millega kehtestatakse liidu turvalise ühenduse programm aastateks 2023–2027;
34. RÕHUTAB ELi ja selle liikmesriikide tungivat vajadust tagada sõltumatu, usaldusväärne, ohutu, turvaline, kulutõhus ja konkurentsivõimeline juurdepääs kosmosele, sealhulgas julgeoleku ja kaitse jaoks, ning RÕHUTAB seetõttu kui oluline on piisavate stardirajatiste, sealhulgas stardiplatvormide olemasolu ELis, mis toetavad ELi ja selle liikmesriikide autonoomset juurdepääsu kosmosele; TOETAB ettepanekut hoogustada uuenduslikke, usaldusväärseid ja mitmekülgseid ELi lennutussüsteeme, mis võiksid tihedas koostöös ESAg, ilma et see piiraks ESA tegevust selles valdkonnas, tugevdada ELi juurdepääsu kosmosele, täiendades olemasolevaid ELi kanderakette, mis on vajalikud ELi kosmoseprogrammi komponentide kosmosesse viimiseks; RÕHUTAB, et kosmosemääruse eesmärkide saavutamisel on määrav tähtsus Euroopa eelistamise põhimõtte kohaldamisel; INNUSTAB komisjoni uurima võimalusi, kuidas saavad teineteist vastastikku toetada nõudlus Euroopa kanderaketiteenuste järele ja pöördeliste uuenduste arendamise toetamine, mis on ELi kanderaketitööstuse konkurentsivõime jaoks keskse tähtsusega; TULETAB MEELDE vajadust määrata kindlaks Euroopa strateegiline visioon, et tagada usaldusväärne ja kulutõhus sõltumatu juurdepääs kosmosele; KUTSUB komisjoni ÜLES esitama tervikliku kava, et tagada komisjoni institutsiooniliste vajaduste ning liikmesriikide sõjaliste ja julgeolekuvajaduste täielik katmine lähiaastatel;

35. TULETAB MEELDE, et kosmose-, julgeoleku- ja kaitsevaldkonna idufirmade koostöö innustab kujunemisjärgus ja lõhkuvate tehnoloogiate ning julgeoleku- ja kaitsevaldkonna väga uuenduslike lahenduste väljatöötamist ning parandab ELi kosmose- ja kaitsetööstuse üldist konkurentsivõimet ja innovatsiooni; TOONITAB vajadust tõhustada koostööd idufirmade ja väljakujunenud tööstussektori osalejate vahel ning edendada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kaasatust; ning KUTSUB ÜLES kasutama parimal viisil ära olemasolevaid vahendeid ELi tasandil, näiteks kosmosealase ettevõtluse algatust CASSINI ja kaitseinnovatsiooni kava, kaasa arvatud „uus kosmosetööstus“;
36. INNUSTAB kogu ELis kosmose, julgeoleku ja kaitse valdkonnas esineva oskuste nappuse kontekstis arendama oskusi avalikus halduses, sealhulgas kaitse- ja luurevaldkonnas, ning ELi tööstuses; TOETAB kosmosejulgeoleku ja -kaitse valdkonnas toimuva haridus- ja koolitustegevuse kaardistamist Euroopa Kaitseagentuuri poolt, et toetada avalikku haldust, sealhulgas relvajõude ja luureüksuseid; KUTSUB Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledžit ÜLES edendama tihedas koostöös liikmesriikide ja Euroopa Kaitseagentuuriga parimate tavade vahetamist, et arendada kosmosekaitsealaseid oskusi ja pakkuda neid puudutavat koolitust; VÄLJENDAB HEAMEELT komisjoni kavatsuse üle arendada EUSPA toel välja ELi kosmoseakadeemia ja ulatuslik oskustealane partnerlus; ning INNUSTAB komisjoni täiendavalt toetama piirkondlikke klastreid ja algatusi, mis aitavad kaasa oskuste parandamisele kosmosejulgeoleku ja -kaitse valdkonnas;

V. **PARTNERLUS AVAKOSMOSES VASTUTUSTUNDLIKU TEGUTSEMISE**
EDENDAMISEKS

37. KINNITAB VEEL KORD, et üleilmselt ühised vastutustundliku käitumise põhimõtted aitaksid suurendada rahvusvahelist koostööd kosmosevaldkonnas, suurendada kosmosejulgeolekut, pühenduda kosmose rahumeelsesesse uurimisse ja kasutamisse vastastikku mitte sekkumisele, soodustada võrdsel alusel juurdepääsu kosmosele ning suurendada läbipaistvust ja usaldust kosmosetegevuse läbiviimise vastu; TOONITAB, et riikide teatav käitumine kosmoses võib olla ähvardav või ähvardavana tajutav ning võib põhjustada kontrollimatut eskaleerumist, muu hulgas vääritimõistmise, väära tõlgendamise või valearvestuse kaudu;

38. KINNITAB VEEL KORD, et arvestades, et paljud kosmosesüsteemid on olemuselt kahesuguse kasutusega, on praegu kõige pragmaatilisem ja otsesem viis kosmosejulgeoleku parandamiseks lähenemisviis, mille kohaselt vähendatakse kosmoseohte vastutustundliku käitumise kaudu ja mida toetavad asjakohased seirevõimed; TOONITAB, et vastutustundliku käitumise norme, reegleid ja põhimõtteid tuleks arvesse võtta kõigis kosmosetegevustes, aidates seega märkimisväärselt kaasa kosmose julgeoleku edendamisele ning kosmose stabiilse, ohutu ja kestliku rahumeelsetel eesmärkidel kasutamise tagamisele; KORDAB, et rahvusvahelist rahu ja julgeolekut ohustavate kosmoseohtudega tegelemise puhul on oluline kaasav formaat ja mitut sidusrühma hõlmav lähenemisviis, sealhulgas koostöö rahvusvaheliste organisatsioonide, ettevõtjate ja kodanikuühiskonna esindajatega; KINNITAB VEEL KORD ELi liikmesriikide valmisolekut jätkata ÜRO egiidi all tööd selliste normide, reeglite ja põhimõtete kehtestamiseks, tuginedes kosmoseohtude vähendamise ja vastutustundliku käitumise normide, reeglite ja põhimõtete tähtajata tööühma viimasel kohtumisel toimunud positiivsetele arengutele, muu hulgas ÜRO Peaassamblee resolutsioonile 77/41; KORDAB, et vastutustundliku käitumisega seotud poliitiliselt siduvad kohustused ei välista võimalust võtta tulevikus vastu õiguslikult siduvaid vahendeid, mis tõhususe tagamiseks peavad olema kontrollitavad ja hõlmama kõiki asjakohaseid ohte;

39. MÕISTAB HUKKA püststardiga satelliiditõrjerakettide purustavate katsetuste tegemise, käsitades seda selge vastutustundetu käitumisena kosmoses; KINNITAB VEEL KORD ELi liikmesriikide kindlat lubadust mitte teha püststardiga satelliiditõrjerakettide purustavaid katsetusi kooskõlas ÜRO Peaassamblee resolutsiooniga 77/41 ning KUTSUB kõiki riike ÜLES andma samasuguse lubaduse; KINNITAB VEEL KORD, et ELi liikmesriigid on valmis tegema koostööd kõigi ÜRO liikmesriikidega, et seda positiivset arengut ära kasutada, et jätkata vastutustundetu käitumisega tegelemist;
40. KINNITAB TAAS ELi ja selle liikmesriikide võetud kohustust jätkata ja suurendada jõupingutusi kosmosega seotud probleemide käsitlemiseks rahvusvahelise koostöö kaudu, kaasates kõik ÜRO liikmesriigid ja muud asjaomased sidusrühmad ja ÜRO organid, eelkõige ÜRO esimese ja neljanda komiteega seotud protsessides; KOHUSTUB tegutsema pidevalt ja konstruktiivselt kõigis asjaomastes rahvusvahelistes organisatsioonides, seejuures rõhutades, et kosmoses ja sellega seoses kohaldatakse piiravate tingimusteta kehtivat rahvusvahelist õigust;

41. RÕHUTAB, et on kasulik käsitleda kosmosejulgeoleku küsimusi ELi asjaomastes dialoogides kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega; VÄLJENDAB HEAMEELT sarnaselt meelestatud kahepoolsete partnerite ja rahvusvaheliste organisatsioonidega peetavate kosmosejulgeoleku alaste dialoogide üle, eelkõige USA kui strateegilise partneriga toimuva pikaajalise dialoogi üle; KUTSUB kõrget esindajat ja komisjoni ÜLES vaatama vastavalt oma rollile ja pädevusele läbi olemasolevad kahepoolsed kosmosejulgeoleku alased dialoogid ja esitama vajaduse korral ettepaneku alustada sarnaseid dialooge teiste riikide või asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega ning andma vastavalt väljakujunenud tavale liikmesriikidele korrapäraselt aru nii iga kosmosejulgeoleku alase dialoogi ettevalmistamisest kui ka nende tulemustest;

42. pärast 10. jaanuari 2023. aasta kolmandat ühisdeklaratsiooni ELi ja NATO koostöö kohta KINNITAB TAAS vajadust veelgi tugevdada, süvendada ja laiendada koostööd NATOga kosmosevaldkonnas, austades täielikult kokkulepitud juhtpõhimõtteid, nimelt vastastikust avatust ja läbipaistvust, vastastikkust ja kaasatust, ja mõlema organisatsiooni sõltumatust otsuste tegemisel, ning võttes arvesse vajadust vältida tarbetut dubleerimist ja säilitada piisav kooskõla ja koostegutsemisvõime kahe organisatsiooni vahel; INNUSTAB tagama tiheda koostöö ELi ja NATO töötajate vahel, et arutada kosmosejulgeoleku ja -kaitse standardeid, sealhulgas sõnastikku ja määratlusi; KUTSUB kõrget esindajat ja komisjoni ÜLES uurima võimalikke uusi koostöövaldkondi kosmosevaldkonnas, näiteks kosmosevaldkonna komponendi lisamine kaasavatesse ühisõppustesse, jätkates samal ajal vastastikuste ülevaadete esitamise ja asjaomastele üritustele üksteisele kutsete esitamise väljakujunenud tava järgimist; sellega seoses VÄLJENDAB HEAMEELT käimasoleva töö üle, mida tehakse kosmosealase struktureeritud dialoogi loomiseks ELi ja NATO vahel personali tasandil;

VI. KOKKUVÕTE

43. KUTSUB kõrget esindajat ja komisjoni ÜLES rakendama julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosestrateegiat tihedas koostöös liikmesriikidega ja vastavalt käesolevatele järeldustele;
44. JÄÄB OOTAMA kõrge esindaja ja komisjoni 2024. aasta esimest ühist aastaaruannet tehtud edusammude ja võimalike edasiste meetmete kohta.
